

## บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

### พฤติกรรมการเล่นหอยได้ดินของประชาชนในอำเภอสันป่าตอง

จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายยุทธการ ไวยอาภา

มิถุนายน 2546

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระพล ทองมา

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเล่นหอยได้ดินของประชาชนในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อบรรยายลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการเล่นหอยได้ดินของประชาชน ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อระบุปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเล่นหอยได้ดินของประชาชนในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ 4) เพื่อทราบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้มีการซื้อขายหอยได้ดินโดยเสรีของรัฐบาล ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในพื้นที่อำเภอสันป่าตอง จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการเลือกโดยบังเอิญ ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มคนเดินโพย และกลุ่มคนเล่นหอยได้ดิน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหาและความเป็นวัตถุวิสัย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนเล่นหอยได้ดินมีอายุเฉลี่ย 35 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง และมีรายได้เฉลี่ย 71,630 บาทต่อปี สำหรับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนเดินโพยมีอายุเฉลี่ย 38 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง และมีรายได้เฉลี่ย 72,230 บาทต่อปี

สำหรับพฤติกรรมการเล่นหอยได้ดินของประชาชนในอำเภอสันป่าดง จังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนเล่นหอยได้ดินมีวิธีการเล่นหอยคือ ซื้อจาก คนเดินโพงมากกว่าเข้ามือโดยตรง มีรูปแบบการเล่นหอยคือเล่นหอยได้ดินของรัฐบาลในวันที่ 1 และ 16 ของเดือนมากกว่าหอยออมสินออกวันที่ 20 และหอย ธ.ก.ส. ออกวันที่ 10 ของทุกเดือน และมีวัตถุประสงค์การเล่นเพื่อหารายได้เสริม เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว นอกจากนั้นผู้ให้ ข้อมูลกลุ่มคนเดินโพงมีวิธีการขายหอยได้ดินคือ นิยมขายแบบ 2 ตัวล่างที่มีเงินตอบแทนบาทละ 60 บาท มากกว่าการขายแบบ 2 ตัวล่างที่มีเงินตอบแทนบาทละ 65 บาท มีรูปแบบการขายคือขายหอย ได้ดินเป็นประจำทุกงวดภายในรอบปี 2544 และมีวัตถุประสงค์การเดินโพงเพื่อหารายได้เสริมจาก งานประจำที่ทำอยู่

ในส่วนของปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเล่นหอยได้ดินของประชาชนใน อำเภอสันป่าดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่มี ปัญหา แต่ก็ยังเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ สำหรับข้อเสนอแนะพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยัง รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดโอกาสในการขายหอยได้ดิน โดยเสรีของรัฐบาลในระดับน้อย ด้วย เหตุดังกล่าวจึงควรทำการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับเรื่องการเล่นหอย ออนไลน์ของรัฐบาล การจัดทำแผนงานหรือ โครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากกว่าที่จะใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปในการเล่นการพนัน ตลอดจนควรมีการ กำหนด กฎเกณฑ์ หรือกฎระเบียบเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่เล่นหอยออนไลน์ และควรกำหนด อัตรารายได้ขั้นต่ำของผู้เล่นด้วย เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้มีรายได้น้อยมาเล่นการพนันมากขึ้น ด้วย

สำหรับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนซื้อขาย หอยได้ดินของรัฐบาลโดยเสรี พบว่า ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนเล่นหอยได้ดินส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะเป็น การเปิดโอกาสให้คนที่มีความน้อยเล่นได้ ถ้าเป็นหอยรัฐบาลต้องมีเงินมากในการเล่นแต่ละครั้ง และ หอยรัฐบาลก็มีราคาก่อนข้างสูง นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนเดินโพงหอยได้ดินส่วนใหญ่เห็น ด้วย เพราะเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับคนที่ชอบเล่นหอยได้ดิน และสร้างความมั่นใจให้กับคนซื้อได้

**ABSTRACT**

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Development Administration

**PLAYING ILLEGAL LOTTERY BEHAVIOR OF PEOPLE IN SANPATONG  
DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE**

By

**YUTTAKARN WAIAPHA**

**JUNE 2003**

Chairman: Assistant Professor Dr. Weerapon Thongma

Department/Faculty: Department of Agricultural Extension, Faculty of Agricultural Business

This research was conducted in order: 1) to determine the personal and socio-economic characteristics of people in Sanpatong district, Chiang Mai province; 2) to know about their behavior towards playing illegal lottery; 3) to identify the problems and suggest recommendations on playing illegal lottery; and 4) to know the opinions of people in Sanpatong district on having the opportunity to buy and sell lottery tickets as allowed by the government. Data respondents consisted of 100 people from Sanpatong district who were selected through accidental sampling method and who were classified into two groups, namely; ticket sellers and buyers. Data was collected during April 2002 using a pre-tested questionnaire interview after which data was analyzed through SPSS/PC<sup>+</sup>.

Results showed that buyers' group was composed mostly of married women with an average age of 35 years. Many of them held bachelor's degree and worked as casual workers, earning an average yearly income of 71,630 baht. On the other hand, sellers' group had an average age of 38 years. Similarly, they were mostly married women, held a bachelor's diploma and worked as casual workers with an average annual income of 72,230 baht.

Results revealed that most respondents who belong to the buyers' group, often bought lottery tickets more from the sellers than directly from the organization itself. They preferred to buy tickets during the first and 16<sup>th</sup> day of the month rather than buying tickets sold by the Agriculture and Cooperative Bank and the Savings Bank during the 10<sup>th</sup> and 20<sup>th</sup> day of the month, respectively. The buyers bought these lottery tickets purposely to supplement their income supplement to support their household expenses. Meanwhile, ticket sellers preferred more to sell tickets that provide 60 baht reward for the last two digits rather than selling tickets that pay 65 baht reward for the last two digits. Ticket sellers also sold regularly every month especially during 2001 and their aim was to earn money to supplement their permanent income.

Further results revealed that most respondents did not encounter any problems related to playing illegal lottery. Only few respondents had slight problems which they were able to solve. Most respondents indicated that they received very less information about opportunities from playing illegal lottery as sanctioned by the government. They recommended that there should be greater dissemination of this knowledge to more people within the area. They also recommended that the government should have more planning on lottery and conduct more programs to provide supplemental income and to allow people to use most of their idle hours in playing lottery rather than gambling. Moreover, most respondents also suggested that there should be rules or regulations on the qualifications and income level of people playing illegal lottery players to prevent people with lower income to play gambling instead.

Finally, results showed that most sellers agreed to playing government-sanctioned lottery because they thought that would provide more opportunities for people with less income to play. They buy the government lottery, they have to spend more money since it is more expensive. As for the buyers, many of them also agreed to government-sanctioned lottery because they thought that this could serve as an alternative for those who like to play illegal lottery and at the same time, it builds confidence for buyers too.